

Tjenestemændene faaet eet Krav tilfreds-
stillet gennem Lovgivningen, før nye Krav
har rejst sig. Der har været antydet end-
ogsaa stærke Skridt, men saadanne er hel-
digvis blevet opgivet. Der har dog hele
Tiden været ligesom en Knitren og
Buldren i Statsmaskineriet, der udløste sig
i Raabet: vi kan ikke nøjes med det, der
ydes os! vi kan ikke en Gang leve tarve-
ligt deraf! vi er nødlidende! Dette Raab,
som utvivlsomt havde sin gode Begrunde-
else, kom fra 40 000—50 000 Tjeneste-
mænd, altsaa repræsenterende 40 000—
50 000 Husstande her i Landet. Der har
indenfor Rigsdagen og hos Regeringen
stadig været Forstaaelse af Tjenestemæn-
denes Krav, og det er ogsaa min Tro, at
en saadan Forstaaelse paa ny vil være til
Stede selv overfor et Lovforslag af en saa
omfattende Betydning som dette. Jeg
tror ikke, vi kan komme udenom et Lov-
forslag, der fremkommer enstemmigt fra
den nedsatte Kommission, hvori alle Rigs-
dagens Partier har været repræsenterede,
og hvor ogsaa Tjenestemændenes Inter-
esser paa forskellig Vis ret omfattende har
været repræsenterede. Jeg tror altsaa ikke,
vi kommer udenom dette Lovforslag, men
store Ofre maa der bringes fra Statens
Side.

Paa den anden Side maa jeg dog
hævde, at Statens Evne er begrænset.
Naar jeg undertiden, ret hyppigt, læser i
Bladene forskellige Artikler og Forslag,
der kommer fra forskellige mere eller
mindre sagkyndige, om Millioner, som
kræves af Staten til snart den ene, snart
den anden Foranstaltning, maa jeg sige,
at jeg forfærdes over, at Borgere her i
Landet kan tro, at Statens Evne er ube-
grænset. Hvad er nemlig Staten? Staten
er ikke at betragte — heller ikke af Tje-
nestemændene — som en Arbejdsgiver,
der ikke under sine Arbejdere eller Med-
arbejdere, hvad man vil kalde det, en til-
strækkelig Løn, fordi den vil indvinde en
stor Gevinst, saaledes som man beskylder
Arbejdsgiverne for. Nej, Staten er os alle,
ogsaa dem, der kræver højere Løn, og
Staten har intet andet Middel til at til-
vejebringe denne højere Løn for dem, der
kræver den, end at tage Midlerne fra alle,
ogsaa fra dem, der kræver den højere
Løn. Naturligvis, de bedrestillede, de vel-
stillede i vort Samfund har med hele Ud-
viklingen af vort Skattesystem maattet yde
mest til Staten, og der er ikke den fjer-
neste Tvivl om, at saaledes maa det ved-
blive at være; men paa den anden Side

rammes dog alle, og det vil heller ikke
kunne undgaas.

Der er i Virkeligheden noget af en
stor Svikmølle i dette: Højere Priser,
højere Løn, højere Skatter. Denne Mølle
maler bestandig, og den maler ikke Guld.
Det er muligt, det ikke er nogen stor
Ulykke, om den danske Krone her i Landet
efterhaanden ikke bliver mere end 50 Øre
værd, men hvis det ikke er nogen stor
Ulykke, bliver heller ikke Forskellen fra
tidligere saa stor, som mange tror. Klager
over Statens Stilling er meget al-
mindelige og kommer fra alle, fra højt-
lønnede og fra lavtlønnede, ikke mindst
fra Aandens Arbejdere. Jeg maa frem-
hæve, at disse ingenlunde holder sig til-
bage, men at der fra dem lyder meget
stærke og bitre Klager over den Sulteløn,
som Staten byder dem, og bestandig frem-
hæves dette ved en Sammenligning med
andre Arbejdere, og navnlig med de krops-
lige Arbejdere. Der siges, at f. Eks. en
Universitetsprofessor ikke tjener mere end
en Mand, der bringer Svinekroppe ind i
en Flæskehal, eller en Fyrbøder eller en
Havnearbejder, hvem der nu nævnes, og
det er denne Sammenstilling, der synes
saa irriterende. Overhovedet maa jeg
sige, at det kan nok være, at der vil vise
sig nogen Misfornøjelse hist og her ogsaa
med dette Lønningsforslag, men den vil
sikkert væsentlig bero paa Sammenstillin-
gen mellem de enkelte Klasser, paa den
maaske naturlige Ærgerrighed, der er hos
Tjenestemændene, Følelsen af at være
stillet over eller under eller ens med en
anden Gruppe af Tjenestemænd med Hen-
syn til den Løn, der bydes. Men hvad
Lighed er der nu mellem de Aandens Lys,
der er Universitetsprofessorer, og en Fyr-
bøder eller en anden lignende Arbejder?
Professoren er maaske næsten helt og hold-
ent uddannet til sit Arbejde paa Statens
Bekostning, og det Arbejde, han udfører,
yder ham Tilfredsstillelse baade for Tanke
og Sind, for hans Forfængelighed eller
Ærgerrighed; det bringer ham maaske
som et Springbrædt frem til en langt større
Indtægt end den, selve Lønnen ud-
gør, og skaber ham desuden social
Stilling og maaske endog social
Indflydelse. Men Fyrbøderen eller en an-
den lignende Arbejder, hvorledes er hans
Arbejde? Det er i Regelen haardt, le-
gemligt anstrengende; det skal maaske
udføres i alt Slags Vejr, det er maaske
sundhedsfarligt, ja, livsfarligt. Saadanne
Arbejdere kan neppe føle anden Tilfreds-